

25.
IV. évfolyam, 26. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyenlő számú ára - - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

26
= UJVIDÉK, 1908. =
március 29. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi rés-
zét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A függetlenségi kör.

Ujvidék márc. 27.

A hosszú politikai válság és nemzeti ellenállás, melynek során a szövetszert ellenezék a 48-as függetlenségi párt vezérlete alatt az alkotmány megvédelméért vívott diadalmasharcot az abszolutizmus-sal próbálkozó holmi lézengő ritterek ellenében, országszerte nagyon megnövesztette a függetlenségi eszme hitelét, a legszebb fényben mutatta be közjogi tételeinek igazságát.

A párt hathatós küzdelme megbuktatta az ország jogait eljátszó kormány-rendszert, szervezte a törvényhatóságok ellenállását a bécsi expozitúrával szemben, amíg vége nem szakadt eme be-csempészett intézmény működésének és forradalommal fenyegető garázdálkodá-sának.

A függetlenségi politika sikerének hatása úgy jelentkezett a választó pol-gároknál, hogy pártunk messze kiterjedő újabb és újabb életteljes gyökeret vert az ország minden részében, törzse dus-lombozatu, erős, magas sudárba szök-
kent. Politikai tételeknek igazsága elevenül hat mindenkire, eszméinek varázsa, hagyományainak szentsége vá-rosról-városra, faluról-falura hódította az elméket és szíveket.

Ott van már a függetlenségi tábor-ban a jó hazafiak színe-java, a városok értelmisége, iparos lakossága, a kis- és nagybirtokos osztály többsége, az elő-
kelőség jobbik, nagyobbik fele, vallás és nemzetiségi különbség nélkül. A legmagyarabb elem található hivei sorá-ban, akik Kossuth szabadságvédő, hazá-jukat szerető népe értelmi, szellemi és vérbeli utódainak tekintik magukat, főképen annak politikai hitvallása egye-
nes örökösének.

Szükség volt erre a pártra, erre az egyöntetű elszánt táborra, melynek lo-bogóján a hazaszeretet, az igazi szabad-
elvltség, a hamisítatlan demokrácia és a nemzeti jogok jelszavai tündökölnék.

Szükség van erre a pártra, a szer-vezett pártra, mert nemzeti létünket fenyegető merényletek a jövőre sin-
csenek kizárva, míg meg nem valósul a személyes egység ideája, míg vége nem lesz Ausztriával való viszonyunk-nak, amelyben tartományként szeretnének

minduntalan Magyarországgal elbánni, amely törekvéseket csupán csak az erős szervezetű, szoros kapcsolatokkal egymáshoz fű-zött politikai és társadalmi függetlenségi és 48-as párt tudott és fog a jövőben is minden erélyvel visszautasítani.

Szervezni kell ezt a pártot; és azért köszöntjük szeretettel azokat, akik fáradoz-tak és üdvözöljük azokat, akik résztvesz-
nek az ujvidéki függetlenségi kör megalá-
kításában.

Ebben a függetlenségi körben helye van minden becsületes, józan gondolko-dásu magyar embernek, helye minden magyarul érző embernek, tartozzék az bármely felekezethez, legyen az bár-mily nemzetiségű is.

Mert a függetlenségi politika köre nagy és tartalmas és ily értelemben függetlenségi mindenki, aki jó hazafi.

A ki csakis az alkotmány épségeért harcol: az is a függetlenségi politikát szolgálja. Aki csak a hadsereg magyar-ságát akarja, de az önálló hadseregért nem küzd: az is a függetlenségi poli-tika hive; sőt az is, aki minden poli-tikától menten a magyar irodalom, tudomány nagyságán dolgozik, vagy az, aki az idegen tőke és idegen iparcikkek kiküszöbölésén fáradozik.

Elmondottuk ezeket azért, hogy bi-
zonyítsuk: minden becsületes magyar embernek helye van a függetlenségi körben, mely ezt a függetlenségi poli-tikát követi.

Kicsinyek és nagyok, gyengék és erő-
sek, tétovázók és határozottak, politikusok és nem politikusok, vezérek és közkatona-k, pártemberek és párton kívüliek: tegyetek hát felre minden félreértést, régi gyűlöle-tet, visszavonást, egyéni és pártfelfény-
kedést, hatalmi önzést és gyáva kishitű-séget: és egyesüljétek a haza szent szere-
tetében, adjatok testet az igének, lépjétek be mindannyian az ujvidéki függetlenségi és 48-as körbe, hogy hatalmas bástyáját felépítve a magyarságnak, legyetek része-seivé a magyar nemzet állandó szabad-ságküzdelmének.

Mindnyájunk szeretete a harcban, hálája a győzelemben, veletek van, ve-
letek marad, ha győzni fogtok.

Pedig: győzni kell!

Alkotó munkában.

Kossuth miniszter leirata az állandó köz-
uti hid ügyében.

A hidsáncok eltávolítása.

Az összpolgárság lelkében örömtel-
jes, lelkes visszhangot keltő hirt hirde-tünk, hirt, amely valamennyiünk legfor-róbb vágyának, évtizedek óta táplált közóhajnak teljesedését jelenti: az állandó dunai közuti hid, városunk haladá-sának és felvirágoztatásának legfonto-sabb szükséglete — meglesz.

E hó 27-én érkezett le Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek leirata, melyben arról értesíti a város közönségét, hogy az Ujvidék-Pétervárad közt építendő állandó közuti dunai hidra vonatkozó előmunkálati engedélyt Ujvi-dék város közönségének megadta.

Hamarjában el sem tudjuk képzelni, mily nagy horderejű és fontosságú ez az örömhír, de bizonyos, hogy azokat is az öröm és hála érzete kell hogy el-töltse, akik mar-már lemondtak, hogy az állandó hid felépítését megérik. Ami után hosszú évtizedeken át epekedtünk valamennyien, ami a multban ismételt ígéreték és biztatások után, ahányszor reményt keltőleg felszínre került, ugyan-
annyiszor megakadt, meghiusult és fele-dékenységbe ment: im most testet ölt és megvalósul.

Feltesleges, hogy dicsőhimnusz zeng-jünk városunk nagynevű férfainak, akik a magas kormányának, főleg Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek állandó figyelmét, jóakarátát Ujvidék város közönségére irányították s bizto-sították — megdönthetetlen tények min-den szónál és dicséretnél ékebben hirdetik, hogy gróf Teleki Árvéd orsz. képviselőnk és Dr. Balla Aladár főis-pánunk fáradhatatlan buzgóságának kö-szönhető a rövid idő alatt már megkez-dett, vagy folyamatba vett, a város haladását biztosító alkotások és intéz-mények.

Ujvidék kereskedelme, ipara, mező-gazdasága és általa e város lakóinak jóléte új, szebb és jobb jövőnek néz elébe: hála érte, akik e jövőt előké-szítik, biztos kézzel megalapozzák.

A hidsánc ügye is megoldása felé halad. Csak nem rég adtunk hirt a kö-

BOGDÁNY és **TÁRSA**

UJVIDÉK,
Vármegye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízve-zeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dalnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

zős hadügyminiszternek ide érkezett meghagyásáról. Most pedig, ép ma vasárnap Szalay Lajos kir. tanácsos polgármester és Dr. Adamovich István orsz. képviselő Zágrábba utaznak a hadtestparancsnokhoz, hogy a közös hadügyminiszter meghagyásának mielőbbi fogantatása végett személyesen megkérjék a péterváradai műszaki igazgatóság megbízottjainak kiküldése iránt, akik a hidsánc átvétele ügyében Ujvidék városával tárgyaljanak és végleges megállapodásra jussanak.

A város fejlesztésére irányuló ezen törekvésekkel szemben lehetetlen szemmet hunyni — az elismerés teljes mérvével adózunk az összpolgárság nevében.

Polgártársak!

Minthogy a ma megalakítandó függetlenségi körből senkit kizárni nem óhajtunk, ellenkezőleg a belépést és a mai gyűlésen való megjelenést minden polgártársnak biztosítani akarjuk, pedig megtörténhetett, hogy a postán küldött felhívás nem jutott a címzett keszéhez: ez uton is meghívjuk és kérjük polgártársainkat, tekintet nélkül politikai pártállásukra, hogy a lövöldében ma délután 4 órakor tartandó nagygyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

As ujvidéki függetlenségi és 48-as párt intéső bisottsága.

A tengerinek amerikai módon való termesztése és újabb honi eredményeink.

Irta: **Toloki Arvéd gróf.**

Miután a tengerinövényt magát is Amerikának köszönjük, érzékenységiünket nem sértheti, ha az ott magas fokra emelkedett miveltési és feldolgozási módokról hosszasan megemlékezünk. Részemről mindig csodálattal tekintetem az amerikai farmer munkáját, ki 120 kat. holdas birtokán minden idegen segítség és napszám nélkül egymagában képes 30 kat. hold tengerit megmivelti, míg erre minálunk öt család sem igen vállalkozik. A dolog nyitját a tengeri minden kezelési módozatának gépek által való munkáltatásában találjuk meg.

A gépmiveltés képesíti az északamerikai Uniót arra, hogy a föld több évi átlagban 925 millió q. tengeritermesztésének 75%-át megtermelje, vagyis 700 millió q.-t. Ezzel szemben Kanada alig 10, Mexikó 30, Dél-Amerika 25, Ausztrália 3, Egyiptom 10, Románia, Oroszország és a Balkán-államok 50, Olaszország, Franciaország, Spanyolország és Portugália együtt 50, Ausztria és Magyarország 50 millió q.-t, amiből 40 millió q. Magyarországra esik.

Ezen statisztikából láthatjuk tehát, hogy az Egyesült-Államok után a föld második tengeritermesztő állama mi vagyunk.

És miután az egész föld tengeritermesztésének összes értéke 10 milliárd koronára tehető, melynek mi 5—6 százalékát állítjuk elő, a tengerinek ránk nézve elsőrendű nemzetgazdasági jelentősége eléggé szembeötlik.

Imponáló helyet foglalunk el tehát e téren, de sajnos, csak a terület nagysága teszi imponálónak számjainkat, másképp, ami a természetet illeti, inkább a szégyenkezésre lehetne okunk. Országos természetátlagunk ritkán haladja túl a 10 q.-át kat. holdanként, holott nemcsak Hermann, de sok más vidéken lakó jobb gazdánk is eléri ez átlagnak a kétszeresét.

Vizsgáljuk kissé az okokat, amelyek a tengeri amerikai módon való miveltésének rohamosabb terjedését akadályozzák:

1. *A kellő elméleti és gyakorlati ismeretek hiánya.* Ezekre vannak hivatva segíteni a szakelőadások és a tanulni vágyó gazdák ellátogatásai olyan gazdaságokba, hol ez a művelési mód már gyakorlatban van.

2. *A kellő felszerelés hiánya.* Ezen segíteni igaz, hogy kellemetlen, mert pénzbe kerül, de ha a kicsiben való próba azt mutatja, hogy a befektetett tőke jó kamatot hoz, senki sem fog elzárkózni a kellő segédeszközök beszerzésétől. Egyelőre 50 koronás kiadással már meg lehet indulni. Egy lókapa ilyenforma áru és ezzel naponta 3 k. holdat meg lehet mivelti, tehát a legmondosabb munka mellett is elég egy husz kat. holdas táblára. A vetést, keresztben való vonalazás után, kézzel is el lehet végezni ilyen kis területen.

3. Azt állítják, hogy nagy termést csak *jó minőségű és jól trágyázott földben* lehet elérni. Az nem akadály, mert a jó gazdának épp az a hivatása, hogy földjét folyton javítsa és megítélni tudja azt, hogy hova nem való a tengeri, vakszikre és 600 m. tengerszinen felül fekvő hegytetőkre nem fog senki négyzetes tengerit vetni, maradjon az ilyen föld legelőnek

TÁRCA.

Szakítás.

— Irta: *Faragó Jenő.* —

A férfi: Tehát nem szeretsz?

A leány: Nem.

A férfi: Nem is szerettél soha?

A leány: Sohasem.

A férfi: Csak bolondítottál?

A leány: Ugy van.

A férfi: Hazugság volt a szavad, a csókokod, az ölelése?

A leány: Hazugság volt minden.

A férfi: Akkor hát megyek... (Az ajtó felé megy).

A leány: Menj.

A férfi: (Megáll a küszöbön)... Isten veled!

A leány: Isten veled!

A férfi: (Vissza jön). És nincs egy marasztaló szavad?

A leány: Nincs.

A férfi: És nincs egy bucsúcsókokod?

A leány: Nincs.

A férfi: Szóval: igazán nem akarsz, hogy elmenjek?

A leány: Azt akarom.

A férfi: És ne jöjjenek vissza soha többé

A leány: Soha.

A férfi: Akkor hát elmegyek. (Megint az ajtó felé indul).

A leány: Menj.

A férfi: (megint vissza jön) Pedig én nagyon szeretlek.

A leány: Tudom.

A férfi: Még most is szeretlek.

A leány: Lehet.

A férfi: És szeretni foglak, amíg élek. Amig a szivem dobog, amig e földi téreken járok.

A leány: Jól teszed.

A férfi: No ugy-e, hogy jól teszem, Akkor hát jól esik az neked és ha jól esik, miért ne maradjunk együtt tovább?

A leány: Mert nem akarom.

A férfi: Nem akarsz?

A leány: Nem.

A férfi: Akkor hát elmegyek. (Az ajtó felé megy).

A leány: Menj.

A férfi: (Mégis visszajön). Hát a szerelemért ez a hála, te csalfa.

A leány: Ne citálj a „Parasztbecsület”-ből.

A férfi: Hát miből?

A leány: Semmiből.

A férfi: Jó, nem citálok. Látom, hogy terhedre vagyok! Ugy-e?

A leány: Igen, terhemre vagy.

A férfi: Dehát miért?

A leány: Azért!

A férfi: Ez nem felelet. Mond meg, miért vagyok a terhedre? Utálsz? Gyűlölsz?

A leány: Igen.

A férfi: Gyűlölsz.

A leány: Igen.

A férfi: Utálsz.

A leány: Igen.

A férfi: Akkor hát elmegyek. (Ugy tesz, mintha végsőképpen távoznék).

A leány: Menj.

A férfi: Isten veled.

A leány: Isten veled.

A férfi: (Vissza jön). Csak azt akartam még mondani, hogy megérem még azt az időt, sirva méz el házam előtt.

A leány: Hát megéred!

A férfi: Sirtam eleget utánad...

A leány: Csak nem akarsz előadni a 101 magyar dalt?

A férfi: Mért is szeretlek oly nagyon tégedet?

A leány: Nem tudom. De azt tudom, hogy kezdel nagyon unalmas lenni. Megmondtam, hogy vége mindennek; hát kezd el mindég elülről a dolgot.

A férfi: Ne szóljak egy szót se többé?

A leány: Egy szót se.

A férfi: Akkor hát megyek. (Az ajtóhoz megy, a kilincset is megfogja, sőt a kalapját is felteszi).

A leány: Menj.

A férfi: (Lassan visszajön). De ha egyszer megbánnád a dolgot, hát csak üzenj értem. Én vární fogom az üzenetedet.

4-22 **BLUZKÜLÖNLEGESSÉGEK**

KRÓN KÁROLY FIA
DIVATÁRUHÁZÁBAN
UJVIDÉKEN.

ugyis már igen sok legelőt feltörtünk országsherte.

4. Mondják, hogy a 30 q. szentermést vagy ehhez hasonlót nem lehet minden tengerifajjal elérni, hanem csak a legdöbben termő féleségekkel. Ez igaz, de nem is kényszerít minket senki arra, hogy a beltenyésztésben degenerált lokális fajokat tovább termesztjük, hiszen egy kevés kísérletezés nem tehet tönkre. A tengeriből 2 q. vetőmag után 20 kat. holdról 200-tól egészen 600 q.-ig termesztünk Minden 10 évben 1—2 q. tengerivetőmagra csak telik a közép- és nagygazdának!

Ezen téren sok tévedés történt és az amerikai fajokkal nem ismerős közönség a sok százféle hangzatos nevű tengeri közül nehezen tud választani.

Az, aki nem akar a sötétben tapogatózva sok csalódás után jutni eredményre, legjobban teszi, ha az elég bőtermő és mégis aránylag korán (szeptember-október havában) beérő prairie királyné amerikai lófogú tengerivel teszi meg első kísérletét. A Bristol már későbbben érik. Ezzel történt meg az az eset, hogy egy erdélyi tudományos kísérlettevő a Szamos folyó már hűvösebb völgyében kipróbálván, ezen tengeri be nem érését látva, kimondta, hogy az erdélyrészi megyékben amerikai tengerit termesztani nem tanácsos. A Maros melegebb völgyében gazdálkodó és prairie királynét termesztő gazdák ezen véleményt nem osztják, így pl. az általam összegyűjtött szakvélemények között is sok prairie királynét termesztő nyilatkozik. Magam tizenöt év óta természetem anélkül, hogy egyetlenegyszer is éretlen maradt volna, de ami legjellemzőbb, járásom elég konzervatív

szellemű román kisgazdái is legnagyobb részt prairie természetnek, mi a malomvamból és a környék piacain legjobban kitűnik. Hogy a prairie való áttérés nem volt hátrányomra, bizonyítja az, hogy területnagyságot nélkül és a négyzetes mivélés előtt már göréimat 50%-kal szaporítanom kellett.

A merészebb gazdák és azok, kik nem a szentermés eladása céljából, hanem a tengerinek csalánadé alakban való felhasználásáért akarnak hatalmas, nagyra-növő fajokat termesztani, veszély nélkül vethetik a nagy lófogú féleséget, pl. a fehér amerikai tengerit, melyet Hermann vet, vagy más sárga fajokat, pl. a Golden beauty-t, mert hisz úgy is éretlenül akarják levágni.

Világos dolog, hogy aki buzát akar a tengeri után vetni, az a korábban érő fajokhoz kell, hogy folyamodjék, ha hidegebb vidéken vagy gyenge földeken gazdálkodik. De a valódi tengeritermesztő megyékben jó földön ritkán fogja a buza-termés többlete a tengerinél beálló kisebb termést pótolni, mely pl. Hermannál alcuthi és fehér amerikai tengerinél 18 és 27 q. sok évi átlagánál kilenc q.-t tesz ki, míg ezen tengerifajok árkülönbsége a piacon nem több 10—20%-nál. Ennél fogva székely, pignoletto, cinquantino és a többi ezekhez hasonló aprócsövű tengeriből nagy átlagtermést semmiféle mivelettel sem lehet várni.

Szerintem a gazda ezeket természetbe, a tengerinövényből kivonható azon nagy előnytől fosztja meg magát, hogy a nyári és őszi nap melegét a maximumig kihasználja elmulasztja.

A tengeri termesztésénél ugyanis nem kell feledni azt, hogy a csekély szenterméssel együtt csekély szalmatermés is jár, mely differencia kat. holdanként 20-at 60 q.-ból levonva, egészen 40 q.-ra is felmeget, tehát pénzben kifejezve 100 koronát is meghaladhat. Ezt már a tengerire következő buza szalmatermése többletével nehezen pótolhatja ki.

5. Mondják mások, hogy Hermann március 20-tól kezdve már veti a tengerit, ezt nem tudjuk utánozni, tehát nem lehet olyan termésünk. Erre magának Hermannnak a szavával válaszolhatunk: „az ideális vetési idő április közepe táján van, én előbb kezdtem, mert különben még májusba is belejuttunk.“ Ne feledjük, hogy Hermann 1907-ig még mind kézzel dugatta el tengerijét és hogy ez napszám szüke esetén végtelen hosszúra nyulhatik el. De nem vagyunk erre szorulva, mert egy 400 koronás Senior tengerifészekbe rakó géppel napi 3 kat. holdat számítva, 3 hét alatt körülbelül 50—60 holdat ültethetünk el a legnagyobb precizitással.

6. Hermann vidékének csapadéki viszonyait a kellő meleggel olyan szerencsésen kombináltaknak találjuk, hogy ez lehet a leghátrányosabb összehasonlítási pont az ő vidéke és az Alföld északibb részei között. Erbe már csak bele kell nyugodnunk és más igyekezettel pótolnunk azt, amit a természet nekünk nem oszt oly bőkezűen. 27 q. átlag helyett esetleg 20 q. átlaggal is megelégedhetünk, amikor az országos átlag 10 év alatt még a 10 p.-át sem éri el.

Gazdasági szakfőriaink e kérdéssel behatóan foglalkoztak. Így Kerpely Kálmán, a debreceni gazd. tanintézet tanára, jelenleg pedig magyaróvári gazd. akadémiai igazgató, a Hermann-féle mivélést Debrecenben tanulmánya tárgyává tévén,

A leány: Jó.

A férfi: Ha holnap üzensz, éppen úgy megtalálász, mint egy hét múlva, egy holnap múlva, vagy egy év múlva üzennél!

A leány: És két év múlva?

A férfi: Akkor is mindig. Mindörökké.

A leány: Amen.

A férfi: Gunyolódol?

A leány: Nem.

A férfi: De kicsufolsz.

A leány: Dehogy.

A férfi: Magadban kinevetsz, kikacagsz.

A leány: Ah!

A férfi: Jól tudom, hogy sóhajtozó nyögdecéslő férfi neveléses.

A leány: Nem igaz.

A férfi: Pedig én nem csak sóhajtoztam, nyögdecéstem: hanem sirtam is utánad... sőt: sirtam előtted.

A leány: Nem sirtál. Csak könnyeztél.

A férfi: Nem sirtam? Hiszen most is sírok.

A leány: Ne!... Ne!...

A férfi: Sirtam a boldogságomat. Sirtam a hitemet! Sirtam az elmúlt szép napokat!

A leány: Ne!... Ne!...

A férfi: De én sírok!

A leány: Ne sirj! Nem akarom, hogy sirj!

A férfi: (Most már zokog).

A leány: Ne sirj! Nem tudom hallgatni.

A férfi: De sírok!

A leány: Ne sirj, ne sirj! Meghasad a szívem, ha síró embert látok. (Már ő is szepeg).

A férfi: (Egyre jobban zokog).

A leány: Ne sirj; ne sirj!... Ha egy kicsit szeretsz, nem sírsz.

A férfi: (Most már úgy zokog, szinte csuklik bele).

A leány: Ne sirj!... No ne sirj!... Hát nem szeretsz?

A férfi: Nem.

A leány: Nem is szerettél soha?

A férfi: Sohasem.

A leány: Csak bolondítottál?

A férfi: Ugy van.

A leány: Hazugság volt a szavad, a csókod, az ölelésed?

A férfi: Hazugság volt.

A leány: Akkor hát vége mindennek.

A férfi: Vége.

A leány: Pedig én nagyon szerettelek.

A férfi: Tudom.

A leány: Még most is szeretlek.

A férfi: Lehet.

A leány: És szeretni foglak, amíg élek, amíg szívem dobog, a míg e földi téreken járok.

A férfi: Jól teszed.

A leány: No ugye, hogy jól teszem? Akkor hát jól esik ez neked és ha jól esik, miért ne maradjunk együtt tovább?

A férfi: Mert nem akarom.

A leány: Nem akarod?

A férfi: Nem.

A leány: Akkor hát vége mindennek?

A férfi: Vége.

A leány: De hát miért?

A férfi: Azért?

A leány: Ez nem felelet. Mondd meg, miért? Gyüölösz?

A férfi: Igen.

A leány: Akkor hát vége mindennek?

A férfi: Vége.

A leány: Csak azt akarom mondani, hogy megérem még azt az időt, sirva méssz el házam előtt. (Sirva fakad).

A férfi: Megéred... Megéred!... Csak ne sirj.

A leány: De sírok.

A férfi: Ne!... Ne!... Nem tudom nézni, nem tudom hallgatni, ha valaki sir.

A leány: (felzokog): Hát fordulj el.

A férfi: Ne sirj már no!... Ne sirj. Hisz szeretlek!... Ne sirj, ha egy kicsit szeretsz!...

A leány: Már nem sírok!...

A férfi: (egy félóra multán elmegy és a lépcsőn így monologizál). Nem tudom elhagyni; nagyon szeret!... Tyűh, de elmúlt az idő. Már hét óra és hatra adtam randevut a — kicsikének! (Elsiet).

A leány: (amikor egyedül marad). Nem tudom kiadni az utját; nagyon szeret!... Mit szól majd az öregem, ha megtudja, hogy nem szakítottunk?...

Hatóságilag megengedélyezett

Az üzlet felosztása miatt az összes ékszerek,

ÁRMÁNYGÉZA

TELJES VÉGELADÁS!

arany-, ezüst-, chinaezüst-árak és órák

ékszerész és órás

30—40%-kal az áron alul eladatnak.

UJVIDÉK, Fő-tér.

2—26

a „Köztelek“ 1904. évi karácsonyi számában erre a következtetésre jut:

„Kellő sikerre csakis az egész termesztési rendszer szakszerű alkalmazása esetén juthatunk. Ha a gazda csak a dolog könnyebb oldalát, az ápolási mívelést tekinti ezen termesztési irány kritériumának, a lényegyet pedig (talajelőkészítés, trágyázás) figyelmen kívül hagyja, akkor a Hermann-féle párostövü tengeritermesztés reá nézve csak kudarcot jelenthet.“
(Vége köv.)

Előfizetési felhívás

a »Határőr« politikai hetilapra.

Folyó évi április hó 1-vel új előfizetést nyitunk a »Határőr«-re. Bizalomteljes tisztelettel kérjük olvasóinkat, akiknek előfizetése március 31-én lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megújítani s az előző negyedről netán esedékes hátralékot pedig beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás álljon be. Az előfizetés és hátralék beküldése céljából postautalványt mellékelünk a mai számhoz.

Tisztelettel

a »Határőr« kiadóhivatala.

HIREK.

Ujvidéki küldöttség a miniszternél.

Az ujvidéki ref magyarok küldöttsége tisztelgett e hó 21-én Molnár Hugó ref. lelkész vezetése alatt Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél, Mezőssy államtitkárnál és gróf Teleki Arvéd orsz. képviselőknel. A küldöttség a magas kormány közvetítését és támogatását kérte azon célból, hogy az ujvidéki magyar föld- és szőlőművelők részére lehetővé tétessék a gróf Chotek-féle uradalom egyik 600—700 holdnyi eladásra kerülő pusztájának megvétele. A küldöttség természetesen nem kért ajándék számba menő előnyöket, hanem a kormány segítő kezét és minden várakozáson felül meg volt lepve, midőn főispánunk által egyenkint bemutatattván a miniszternek, nemcsak a legszívélyesebb fogadtatásra talált, hanem azt tapasztalta, hogy a miniszter már előre a legapróbb részletekig ismerte ügyük minden fázisát és biztosította arról, hogy minden lehető meg fog tenni, hogy a nép ez irányu óhaja teljesüljön. A miniszter nemcsak az óhajtott földek megvételét kívánja a kormány támogatása mellett, lehetővé tenni, hanem ingyen vetőmagot ígért és anyanyerészállatokat is helyezett kilátásba olcsó áron. A küldöttség tagjait igaz lelkes öröm töltötte el, hogy ily sikeresen jártak és nemcsak az elismerés lelkes hangján, de épen elragadtatással beszélnek úgy gróf Teleki Arvéd képviselőről, a ki a küldöttség jövetelét és célját előkészítette, mint Dr. Balla Aladár főispánról, mert személyes meggyőződést szereztek arról, mily nagy buzgóságot fejtettek ki már előzőleg is ezen ügyük előmozdítása és támogatása körül. Küldetésük várakozáson felül kedvező sikerét egyenesen képviselők és főispánunk fáradságot és időt nem kimélő utánjárásának, informálásának és a kormánytól élvezett bizalmuknak, befolyásuknak tulajdonítják. Meggyőződtek, hogy főispánunk és orsz. képviselők nemcsak ígérnek, de ígértük beváltására minden

ÁPRILIS 1-én visszavonhatlanul

F
R
Á
T
E
R
L
O
R
Á
N
D

és Tarnay Alajos hangversenye

Jegyek elővételben csak Herger Ágoston könyvkereskedésében.

lehető el is követnek, még pedig sikerrel. — A küldöttség e hó 27-én megjelent Dr. Balla főispán előtt, hogy vezetőjük és szónokuk, Molnár Hugó utján forró köszönetet és hálát mondjanak a főispán emberfeletti buzgóságáért, jóságáért és sok szivességeért. A főispán adott válaszában biztosította a küldöttséget további jóindulatáról és kijelentette, hogy akkor érzi magát boldognak, ha polgártársainak jót tehet.

Gróf Teleki a »Határőr«-ben. Országunk első sorban még mindig *mezőgazdasági ország* lévén, melynek sokféle természetmennyei között a *tengeri* bizonyára elül áll, Ujvidék és a környék okulásra hajlandó gazdaközönségének kívánunk jó szolgálatot tenni, midőn gróf Teleki Arvéd, ország-világ előtt e téren szaktekintélynek elismert orsz. képviselőnk nagyérdéki tanulmányát — melyet a f. év február havában tartott Közteleki gazdasági előadásokon igen nagy tetszés között előadott — fentebb közöljük. E kiváló és gyakorlati természetű dolgozatot különösen aktuálissá teszi az a körülmény, hogy a *cukorrépa* termesztése mindinkább lehetetlenné válik s ennek pótlására *legalkalmasabb* növény a *tengeri*. A gyakorlatban értékesíthető sok tanulságot és okulást nyerhetnek abból a gazdák, de örömeire szolgálhat azon ujvidéki választóinak is, akik nem toglalkoznak gazdagsággal, mert szeretett képviselőnkben a sokoldalú s fáradhatatlan munkában buzgólkodó és a közérdekért szüntelen tevékenységű igazi magyar *mágnás mintaképét* szemlélhetjük.

Kinevezés. Dr. Balla Aladár főispán a mérnöki hivatalnál rendszerezett *mérnöki* állásra, egyelőre ideiglenes minőségben, *Melha* Tibor okl. mű-pítész nevezte ki, aki hivatali esküjét letéve, hivatalat el is foglalta. *Melha* Tibor, aki 1½ évet töltött Amerikában a vasbeton szerkezetek tanulmányozásával, akinek tervei szerint legutóbb Berlinben közraktár épült, melynek hivatalos teherpróbája a hatóságok tetszését vívta ki s aki utóbbi időben a temesvári államépítészeti hivatalnál volt alkalmazva, kiváló képzettségével fogva határozottan nagy nyereség a városra nézve.

Jóteknő hagyomány. Bernfeld Mór, volt budapesti kereskedő, aki 1 millió koronán felül hagyományozott jóteknő és közecélokra, *Ujvidékről* is gondoskodott. Ugyanis a fővárosi lapokban közölt kimutatás szerint *Ujvidék* város szegényeinek — nemzetiség és vallás különbség nélkül — 3000 koronát hagyományozott végrendeletileg.

Lelkészcseréltetés. A helybeli református egyház segédlelkésze, Czuczor János a Tolna megyei Mészla község rendes lelkészévé választatott.

Uj erőt ad

a SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. **Gyengeség esetében különösen lábadozóknál**, vagy verszegénység,

tüdőbaj tulterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül megbízhatóan hat. Ez a szer a

SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védtegyét — a hasznt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható:

minden gyógyszerárban.

Eljegyzés. Szauer Pál, Ujvidéken állomásozó m. k. kir. honvéd hagnagy, jegyet váltott Szalay Margit kisasszonnyal Zomborból.

Tűzoltó-egyleti közgyűlés. Az ujvidéki önk. tűzoltó-egylet ma vasárnap d. u. 1/3 órakor tartja 35. évi rendes közgyűlését s arra az egylet összes — működő és pártoló — tagjai ez uton is meghívotnak.

Elhalasztott sportversenyek. A kir. kath. magyar főgimn. ifjúsági Sportkörnek e hó 29-re hirdetett versenye, a vezető tanár távolléte miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

Középiskolai igazgatók Szegeden. A vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb rendelkezését, hogy a középiskolai igazgatók olykor összejöveteleket tartsanak a tanügy érdekében, Dr. Szele Róbert szegedi tanker. kir. főigazgató e héten fogantatosította. Meghívására ugyanis a tankerület összes igazgatói, Ujvidékről Megyesi Ferenc, e hó 22-én, vasárnap Szegedre érkeztek s itt két napig tanácskoztak Szele főigazgató elnöklete alatt az iskolák körébe vágó pedagógiai és adminisztratív kérdések felől.

Rosszlelkű tudósító. A Zsófia-gőzmalom igazgatója, Gruber Ferencről budapesti lapoknak beküldött ujvidéki tudósítás minden tekintetben valótlanul bizonyult s a fővárosi lapok nem is késték azt helyreigazítani. Illetékes helyről szerzett értesüléseink szerint Gruber igazgató nem is követett el semmiféle szabálytalanságot, jelleme e tekintetben tiszta és ép ezért az alaptalan és valótlan tudósítások szerzője ellen megindította a büntetőeljárást.

Fráter Loránd hangversenye. Alig pár napja, hogy bizonyossá lett, hogy a legkiválóbb magyar dalköltő: Fráter Loránd huszár százados április hó 1-én (*visszavonhatlanul*) rendezti rég óta tervezett hangversenyét, — már is oly élénk érdeklődés mutatkozik, mint amilyen Ujvidéken csak még a Szlaviansky orosz daltársulat hangversenye iránt volt tapasztalható. Ezt a páratlan érdeklődést mindenképpen indokoltá teszi Fráter Loránd kiváló egyénisége, magas színvonalon álló nagy művészete. Fráter Loránd hangversenyének a műsora a következő számokból áll:

1. *Jarnay Alajos* zongorajátéka.
2. Kacsóh Pongrác: a) Késő ősz van ... Tarnay Alajos: b) Fogytán a rim ... c) Rácsókoltam egy hervadó virágra. Éneklő Fráter Loránd.
3. Székács Aladár: a) Akit én szeretek ... b) Koporsómra ha meghalok ... c) Mért nem száll le ... d) Egy kézszorítás ... Éneklő Fráter Loránd.
4. *Jarnay Alajos* zongorajátéka.
5. Belezna A.: a) Azt kérdeztem ... Fráter Loránd: b) Tele van a város akácfavirággal ... c) Ott ahol a Maros vize ... d) Megölte egy legény magát ... Éneklő Fráter Loránd.

De a ki Fráter ismeri, az tudja, ezzel még az est műsora soká nincs kimerítve. Művészetének megbecsüléseért hálás szokott lenni és a ráadásokkal cseppet sem fukarkodik. Jegyek elővétele csak *Herger Agoston* könyvkereskedésében.

Folyt. kimutatás a felső kereskedelmi iskolai hangverseny alkalmából történt felülfizetésekről: 1 koronát adakoztak: Wohlberger Józsefné, Spirka József, N. N., Gausz Fábán, N. N., Fleischmann Lina, Bellan Ilona, Skicsák Rezső, Butter Ferenc, Dorosnyák, Geiger, Dr. K., Rosenblüth, Tausch Lajos, ifj. Schomann János, Susztak Dániel Steiner M., X. X., Milutinovics Lázár, Scheer Fülöp, Weinmann Benó, Bachrach Szidi, Vékey Zoltán, Berenc Mihály, Pajer Gusztávné, Apró György, Kovács

Sándorné, Heiszler Kálmáné, Warnusz Pál, Varga Józsefné, Steinitz J., Horváth Gusztáv, Rák György, Dr. Szlávi Kornélné, Zimmerl Rezső, Teodorovics Lyubica, Stoy Vilmos, Hajós Miksáné, Bernold Lipót, Jankovics, N. N., Novics K., Hoffmann Lambertné, N. N., Dudvarszky, Goldfahn Gézané, Will György, özv. Kálóczy Ferencné, Resch Miklós, Dr. Jahn Róbertné, Richter Józsa, N. N., Hajdu Gáborné, Szücs Ferenc, Ludvig, Weizer Béni, Schwartz, Löwy Mátyás, N. N., Ofner, Schosberger, Hirschl, Dr. Ofner Ferencné, Ármány, N. N., Löwenberg Lajos, Dúngyrov és Raletics, Petrovics és Popadics, Goldberg, Fischer J., Böhm és Schreiber, Steiner Gyula, Kovács gólya, Marianszki és Hochfeld, Eckfeld, Fleischer és Mayer, Derner Lipót, Jovanovics Panta, N. N., Landsmann, Czidlik Ferenc, Schmidt Juliska, Gábel Károly, Balog István, Herrmann Antal, N. N., Barfusz Ede, Grünberger Mór, Czoczek Pál, N. N., Vojtovicz, Stadler Jakab, Fischer, Stojánovics Szvetozár, Dr. Brezovszky Sándor, Hámos Nándor, Royal szálloda, Kuborczy, Rosendorn, Dr. Gruby, Szentiványi, Gerich István, Inotay János, Hufnagel József, Avar Gyula, Hem Regina, Schlanger Mór, Guttmann B., Stankovits, Barnhardt Jakab, Renner Ferenc, Miroszavlyevics testv., Witz Ferenc, Popovits Anasztazia, Weinfeld Fülöp, Wimmer, Bauer Ferenc, Monasevits Dusan, Mirilov testv., Hangofszki Márk, Reich Jakab, Dr. Malesevits István, Gruits Ivanka, N. N., Dimitrievits, Kugler Ede, N. N., Roth Károly, N. N., Faith J., ifj. Balaton Illés, Mikits Sándor, N. N., ifj. Fauszt János, N. N., Belohorszky Károly, Csuresics György, N. N., Blagojev Zsiva, Klein Roza, Oberknezevics, Vukicsevics, Szlankamenac György, Neuhausz Adolf, Fischer Samu, Beck Miksa. 60 fill.: Kocsis Pál, Wollner, X. X., Brittig Márton, Herkner Antal, Hemler Péter, Knapp Antal, Knipl György, Geiger Márk, Liebmann és Totovics, Klipnikovics. 50 f.: Scheer Ferencné, Malesits Endre, Mandl Julia, Adler Géza, Ofner Manó. 40 f.: Fűr Imre, Hirschenhauser Illés, Stengl F., Schneider Berta, Visznics G. 20 f.: Gruits K., Kobán Vince, Szeidl Viktor.

A pirosi függetlenségi kör hazafias ünnepélya. A pirosi függetlenségi kör márc. 15-én fényesen sikerült ünnepélyt rendezett, mely a nagyszámú közönség jelenlétében a következőképpen folyt le: — Az ünnepélyt 8 órakor nyitotta meg Szabó Gyula, a kör elnöke; beszédét a nagyszámú hallgatóság szinte áhitattal hallgatta és végül szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel jutalmazta. Az ünnepély kiválósága volt Mágori Sándor reform. tanító hosszú remek beszéde, amelylyel az ünnep fontosságát fejtette ki, a jelenlévők folytonos éljenzése és tetszésnyilvánítása között. Az ifjúság részéről szavalatával és jó előadási modorával kitűntek *Bancsi* Juliska és *Szili* Ferenc, míg *Fogarasi* Mariska és *Vas* Rákhel, továbbá *Fogarasi* Sámuel és *Varga* Ferenc is szépen szavaltak. Megemlést érdemel a Mágori Sándor tanító vezetése alatt működő vegyes énekkar, mely a kiváló precizitással előadott hazafias dalokkal emelte az ünnepély szépségét. Végül *Fehér* Ferenc alelnök talpra esett beszédével zárta be az ünnepélyt. Az ünnepély után reggelig tartó tánc következett s a jókedvű közönség csak hajnalban oszlott szét.

Hány 48-as honvéd él még? Az 1848--49-es honvédegyesületnek központi választmánya a napokban ülést tartott Balogh Sándor dr. elnök vezetésével. Napirend előtt az elnök elparentálta az elmúlt hónapban elhunyt öreg honvédeket, akik közül különösen kiemeli

Mogyoródy Adolf dr. nemrég elhunyt ezredes kiváló érdemeit. Mogyoródy a híres vörössipkás ezredbe lépett mint közlegény s hősiessége folytán csakhamar századossá lett. A világsi fegyverletétel után Kossuthal emigrált s részt vett Türr és Klapka olaszországi légióiban, ahol mint ezredes szolgált. Szijjártó Zsigmond jegyző ezután jelentette, hogy március 10-én 75/3 nyugdíjas honvéd volt bejelentve, akik 1.351,184 korona nyugdíjösszeget vesznek igénybe. Mult hónap 8-án még 8067 honvéd volt életben s így egy hónap alatt 454 öreg honvéd hunyt el. Az öreg honvédek e hirtelen és nagyszámú elhalálása mély szomorúsággal töltötte el a gyűlés tagjait.

1015/P. 1908. szám.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN!

Az ujvidéki kir. törvényszék mint felebbviteli büntető bíróság védjegy bitorlás kihágása miatt vádolt Klein Oszkár ellen folytatott bűnügyet, melyben az ujvidéki kir. járásbíróság 1907. évi december hó 31-ik napján 1907/B 817/7. szám alatt ítéletet hozott, Csursch Dezső kir. törvényszéki elnök elnöklete alatt, Ernszt Ödön és Juhász Jenő kir. törvényszéki bírák, Dr. Urbach Lajos ügyvéd mint a magánvádló képviselője, Dr. Szentiványi Ármin ügyvéd mint védő és Szabó József kir. törvényszéki jegyző mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett magánvádlónak a vádlott felmentése miatt használt felebbezése folytán az 1908. évi február hó 17-ik napján tartott nyilvános felebbviteli tárgyaláson vizsgálat alá vevén, következően

I t é l t:

A kir. törvényszék mint felebbviteli büntetőbíróság az elsőbíróság ítéletét megváltoztatja és Klein Oszkár vádlottat bűnösnek mondja ki, az 1895. évi XXI. t.-c. 8-ába ütköző védjegybitorlás kihágásában, amit az által követett el, hogy a Brázay Kálmán budapesti cégnek kizárólagos használati jogát képező védjegygyel jogtalanul ellátott sósorszeszt tartalmazó üvegeket, ezt tudva, Ujvidéken az 1907. évi ősz folyamán üzletében áruba bocsájtotta s ezért ezen § alapján az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett az ujvidéki királyi járásbíróságnál fizetendő, az 1892. évi XXVII. t.-c.-ben meghatározott célokra fordítandó és behajthatatlanság esetén a KBTK 22. §-a értelmében öt (5) napi elzárásra átváltoztató egyszáz (100) korona pénzbüntetésre itéli.

Kötelezi egyúttal BP. 480. §-a alapján vádlottat arra, hogy 200 korona eljárási költséget Brázay Kálmán sértett részére 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett, megfizessen és hogy az esetleg felmerülő bűnügyi költségeket a magy. kir. államkincstár részére az 1890. évi XLIII. t.-c. 9. §-ában meghatározott végrehajtás terhe mellett megtérítse.

Továbbá az 1890. évi II. t.-c. 27. §-a alapján a bűnjelként lefoglalt 15 drb üvegnek megsemmisítését, valamint a sértett által bemutatott 2 drb üvegnek, ennek kezeihez való visszaadását s azt is elrendeli, hogy az ítélet egész terjedelmében indokaival együtt a vádlottnak költségére az Ujvidéken megjelenő „Határőr“ című lapnak a jogerős ítélet kihirdetését követő második vasárnapi számában az ujság rendes betűivel közzétételük. Végül sértettet kárigényével a BP. 5. §-a alapján polgári perre utasítja.

I n d o k o k:

Az elsőbíróság az előtte lefolytatott bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok alapján helyesen állapította meg azt a különben tagadásba vádlott által sem vett tényál-

lát, hogy Klein Oszkár vádolt drogueria üzletében a múlt év őszén sóborszeszt tartalmazó olyan üvegeket bocsátott elárulás alá, amelyek a Brázay Kálmán budapesti cégnek kizárólagos használati jogát képező védjeggyel voltak ellátva s amely üvegeket — és pedig vádlottnak meg nem cáfolt s ép ezáltal a felajánlott bizonyítás mellőzésénél a kir. törvényszék által is valónak elfogadott előadása szerint összesen csak 18 drbot — egyelőtte ismeretlen, áruknak árveréseken való alkalmi vételével és tovább adásával foglalkozni szokott egyéntől vásárolta.

Ezen üvegek közül 15 drb az elsőbírósg által lefoglaltatván, ezeknek a sértett által bemutatott eredeti Brázay-féle üvegekkel való összehasonlításából megállapítható, hogy míg az utóbbiak ónkupájain bepréslve „Brázay Kálmán Budapest“ felírás látható, a dugaszokon pedig beégetve a sértett neve található, addig a vádolt üzletében lefoglalt és a Brázay Kálmán védjeggyel ellátott palackok ónkupájára egy koronás ábra van bepréslve s a dugókból a sértett neve hiányzik.

A vádolt ugyan azzal védekezik, hogy ő nem birt tudomással arról, hogy az általa vett sóborszesz nem eredeti Brázay-féle sóborszesz és tagadja, hogy a sóborszeszes üvegek dugóját borító ónkupakon észlelte volna azt, hogy azon az eredeti Brázay sóborszeszes üvegektől eltérően nem a Brázay neve, hanem egy koronás ábra van s tagadta azt is, hogy tudomással birt volna arról, hogy a Brázay-féle sóborszeszes üvegek a dugó ónkupáján csakis a cég nevét tartalmazó körirással vannak ellátva; minthogy azonban elképzelhetlen, hogy egy droguerista, akinek szakmájából kifolyóan a belajstromozott védjegyeket ismernie kell, egyelőtte idegen egyéntől való vétel alkalmával a kereskedő gondosságnak azt a legelembb követelményét is figyelmen kívül hagyta volna, hogy a megvett áru eredetiségére nézve magának meggyőződést szerezzen és pedig a jelen esetben annál is inkább, mert erre a Brázay sóborszeszének köztudomás szerint való óriási elterjedtségénél fogva egy futólagos megtekintés is elegendő lett volna, és minthogy ily körülmények között a vádlottnak eme védekezése üres kifogásnál egyébként nem tekinthető:

A kir. törvényszék bizonyítottan veszi, hogy vádolt a Brázay Kálmán kizárólagos használati jogát képező védjeggyel jogtalanul ellátott üvegeket azt tudva bocsátotta áruba, annak cselekménye pedig az 1895. évi XLl. t. c. 8. §-ába ütköző védjegybírtorlás kihágásának tényelemét foglalván magában, abban vádlottat az elsőbírósgai ítélet megváltoztatásával büntetésnek kellett kimondani.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül mérlegeltetett a vádlottnak beismerése, büntetlen előélete és családos állapota, a melyek mellett a cselekményére meghatározott pénzbüntetés legkisebb mértékének alkalmazása is tulszigorúnak mutatkozván, azt azon alul a fenti mérvben találta kiszabandónak.

A felelbbviteli tárgyalás során sértett az 1890. II. t. c. 27. §-a alapján vádlott ellen 2000 korona kártérítési összegnek megállapítását is kérte, ebbeli igényével azonban arra való tekintettel, hogy az eset körülményei semmi támpontot sem szolgáltatottak, a kártérítési összeg megállapítására, sértett a BP. 5. §-a alapján polgári perutra volt utasítandó, az a kérelme pedig mellőzendő, hogy az ítélet a „Határőr“-ön kívül a „Budapesti Hírlap“-ban is közzététel, mert a közzététel módjának és határidejének megállapítását a törvény a bíróságra bízván, az a vádolt üzleti helyén

megjelenő lapban való közzétételt az ezzel elérni óhajtott cél tekintetében elegendőnek és legmegfelelőbbnek találta.

Az ítéletnek egyéb rendelkezései a felhívott törvényhelyeken alapulnak.

Ujvidéken, 1908. évi február hó 17.

Gsarsch,
elnök.

Budapesti levél.

A sertésvész gyógyításáról a gazdaközönség érdekében nagyfontosságú határozatot hozott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület február havi ülésében annak kapcsán, hogy a gazdák és állatorvosok kísérleteztek Hazzlinszky Károly budapesti gyógyszerész „Sarin“ nevű sertéspestis ellenes gyógyszerével, melynek eredményeül konstataáltatott, hogy az előnyös és kiváló jó hatása a sertésvész ellen; minek folytán a fenti egyesület elhatározta, hogy átír a földművelésügyi miniszterhez, hogy a Hazzlinszky Károly által készített sertéspestis elleni szert országosan próbálja ki, hogy így a gazdaközönség annak kitünőségéről meggyőződve, igénybe is vehesse azt az állategészségi tekintetből nagyértékű gyógyszert. Mi azt hisszük, hogy nagyon ideje volna már, hogy a magas kormány végleges intézkedést tenne ebben az ügyben, mert sok gazdát mentene meg a károsodástól és sok értéktelen hamisítást szüntetne meg, melyekkel a gazdákat megtévesztik, amiből az következik, hogy a pénzt is kidobják és a sertés is elhull.

A tavaszi idény alkalmából az építkező közönséget bizonyára érdekelni fogja az a hír, hogy *ifjabb Walla József mozaik* — cement-áru és műkögyártat állapított s azt édes atyja, a régi ismert jó hírnevű Walla József gyakorlatias tanácsai és támogatása mellett vezet *VII. Rottenbiller-utca 15. szám alatt*, hol irodája és raktára van, míg a legmodernebb berendezésű gyár a X. ker. Asztalos Sándor ut 24. sz. alatt van. A céggyárt: márványmozaik lapokat, mintázott cementlapokat, karmantysus csöveket portland cementből, műkölépcsőket és lábzsátokat stb. elvállal: különböző lapburkolásokat, granit — terazzo, betonmunkákat stb. Raktáron tart: valódi mettlachi lapokat, keramit, fayence és kehlheimi lapokat és mindennemű építési anyagokat.

A háztartás vezetésében jelentékeny szerepet játszik a pecsétés vagy színehagyott ruháknak vegyi tisztítására vagy festésére, melyeknek eszközöltetésére legjobban ajánljuk a fővárosban is legelsőrendűnek elismert *Berkecz István utóda* (tulajdonos Kovács Endre) legrögibb *kelme, selyemfestő és vegytisztító intézetet* (Budapest Kinizsi-utca 14.), hol a férfi és női ruhák, kelmék, szövetek, függönyök, csipkék stb. festése vagy vegyi tisztítása a legmeglepőbb eredménnyel teljesítenek. Férfi és női ruhák fejtelten állapotban is festetnek. Vidéki megrendelések a leggondosabban gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Nyilt-tér.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.

Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

16937. szám. 1907. tkv.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *Forgács Benő* kereskedő ujvidéki lakos végrehajthatónak — özvegy *Verkity Sztevánné* született *Paripov Krisztina* és *Verkity Milos* kátyi lakos

végrehajtást szenvedettek ellen 300 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék s a titeli királyi járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság területén a kátyi 1647. számú telekkönyvi betétben az A + 1. sor 1918/1. hrszám alatt felvett irónnal 12 hold 1332 négyszögöl Jezine Grede dülöbéli szántónak *Verkity Milost* illető 1/3 része 1526 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti ingatlanra özvegy *Verkity Sztevánné* született *Paripov Krisztina* javára bekebelezett élet-hosszúiglani haszonélvezeti jogot nem érinti, amenyiben azonban az ingatlan a haszonélvezeti jog fentartásával oly áron adatnék el, mely az azt megelőző körülbelül 11.000 korona azaz tizenegyezer korona követelés kielégítésére elegendő nem mutatkoznék, az árverés haatalyon kívül helyezettetni s az ingatlan ugyanakkor a haszon élvezeti jogra való tekintet nélkül juból elárvereztetni fog.

Határnapul az 1908. június hó 11. napjának d. u. 3 órája Káty község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 10%-át venni szándékozők készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú J. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegesen elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni kötelesek.

Titelen, 1908. január hó 6. napján.

A kir. jbirósg, mint tkv. hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

Rohitschi - - étvágyat gerjeszt
„Tempelforrás“ az emésztést elősegíti és szabályozza az anyagcserét.
Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest, IV. ker.
4-4 Báthory-utca 8.

Védjegy: „Horgony“
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka
egy régiónak bizonyult háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléséppen használva.
Figyelmentetés. Silány hamisítványok miatt bovasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van esomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Mazzos!!!

Felkérem t. c. vevőimet, hogy a mazzos szükségletüket mielőbb előjegyeztessék, mert sokszor legjobb akaratom mellett is az utolsó napokban nem vagyok képes kivánságukat teljesíteni és felelősséget — azok iránt, kik nem rendeltek — nem vállalok.

Rendeléseket levelező-lap útján is szívesen fogadok. Kiváló tisztelettel

1—1 Schlanger József.

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

KAPHATÓ: minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. III.

Paratlan és csodás hatása.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszér a

Földes-féle

MARGIT crème

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitotesser) és minden más bőrbajt, Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, Udtt és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-ÉKKEK: Margit-hőlgypó: (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit fogpó 1 kor., Margit-arcvív 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD

Főraktár Ujvidéken: Grossinger Károly, Flavaics Gábor, Vuits János gyógyszert. Klein O., droguristáúál.

Óvakodjunk utánzat któl.

Csódtömegeladási hirdetés.

Jankovics Illés csódtügyében alulírott csódtömeggondnok közzé teszi, hogy a csódtömegben 281—1830 és 2006—3209 tétel-számig bezárólag felvett és 35490 K. 92 fill. becsült s vagyonbukott rőfös és rövidáru kereskedéséhez tartozó vásznak, selymek, posztók, barchetek, bolti felszerelés, valamint csipkék, szallagok és pipereáruk ajánlati verseny útján eladtnak.

Ajánlatok az egész tömegre írásban, lezárva 1908. évi április hó 14-ig (esti 5 óráig) nálam adandók be s egyidejűleg lefizetendő 3600 korona mint bánatpénz.

A választmány az ajánlatok felett 1908. április hó 15-én délelőtt 11 órakor irodámban tartandó ülésen fog határozni, fenntartván, hogy az ajánlatok közül szabadon választhat s a legkedvezőbbet is visszautasíthatja, esetleg ugyanakkor az ajánlatot tevők közt szóbeli versenyt is tarthat

Az, a kinek az ajánlata elfogadtatik, köteles a vételárat és az ezután járó illetéket kezeimhez készpénzben azonnal lefizetni s az árukat átvenni és 8 nap alatt elszállítani, de addig is, míg az elszállítás meg nem történt, minden veszély a vevőt terheli.

Ha a vevő fizetési kötelezettségének azonnal eleget nem tesz, a bánatpénze elvesz s azon felül felelős marad minden érték csökkenésért, mely az általa megvett árunak ujabbi eladásáig érheti s a netáni árkülönbözetét is.

A választmány az áruk mennyisége, minősége, hecsértéke és a leltár helyessége tekintetében szavatosságot nem vállal

A csódtömeg megtekinthető köznapon délután 3—6 óra között nálam, az áruaktár pedig a közadós volt üzlethelyiségében Bács-szenttamáson, a nálam történt előleges jelentkezés után bármikor.

Dr. Adamovich István, ügyvéd.

Ujvidéken, II. Rákóczi Ferenc-u. 4.

BUDAI KIRÁLY KESERŐVÍZ

elsőrangú hashajtó

Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendelő-soknok eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest - Kelenföld: Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény.

elházi bántalmak, ált. vérhőség, májbajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír

otthoni használatra az

ERZSÉBET-SÓ,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogeriákban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

ERZSÉBET-SÓSFÜRDŐ igazgatósága

Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

13—14

Fillér 4 Fillér

A N A G Y M O S Á S !

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS PASZTILLAT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy csikot nem csinál!
Artalmatlan, mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztilla csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogeriában és jobb fűszertüzletben kapható:

Mintadobozt — 10 drb pasztilla — 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegekben is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest, VI. kerület.

Ujvidéken: Horváth Károly, Nenadovich Sándor és Ziegler

12—26

Ferenc urak.

Tífusz, vörheny, skarlát, influenza, számarköhögés és egyéb járványok idejében, rendkívül fontos, hogy étkezés előtt mindenki jól megmossa a kezét fertőtlenítő folyadékkal s e célra legalkalmasabb az artalmatlan, szagtalan

LYSOFORM

fertőtlenítő szer, mely olcsó és minden gyógytárban vagy drogeriában kapható üvegenként 80 fillér árban A lysoform nélkülözhetetlen szer minden háznál, hol nők, gyermekek vannak, mert százszor is előfordul, hogy fertőtlenítő szerre szükség van a

házban. Például ha valakinek sebet kell kimosni, megvágta az ujját, vagy ha nőknek irrigálniük kell, vagy a köpetet, ürüléket fertőtleníteni akarjuk, fürdőt veszünk, vagy izzadó lábra fertőtlenítő borogatást teszünk, mindig szükségünk van egy megbízható fertőtlenítő szerre s ez a

LYSOFORM.

Dr. Székely Zsigmond budapesti orvos érdekes könyvet írt: „Az egészség és fertőtlenítés” címen, melyet kívánatra bárkinek INGYEN megküld dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

LYSOFORM

csakis eredeti zöld üvegekben, védjeggyel és használati utasítással ellátva kapható minden gyógytárban és drogeriában, az egész világon egyenlő minőségben.

100 grammos üveg ára 80 fill. (Ebből 10 lr. fertőtlenítő folyadék készíthető.)

Tegyen kísérletet!

3—4.

250 „ „ „ 1.60 „ („ 25 „ „ „

Meghívó.

A bulkeszi segély és előlegezési-egylet mint szövetséget t. c. tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak

a f. é. április hó 11-én d. e. 9 órakor
Kudél Henrik helyiségeiben tartandó
rendkívüli közgyűlésre.

NAPIREND:

1. Id. elnök választása
2. Jegyző és 2 jegyzőkönyvitelesítő.
3. Az alapszabályok 1. és 40. §-ainak módosítása.
4. Több igazgatósági tag kilépése és helyükbe ugyanannyi igazgatósági tag választása.
5. Indítványok.

Bulkeszi, 1908. március hó 23-án.

Az Igazgatóság.

Kiadó lakás

4 utcai szoba, előszoba, konyha, éléskamra és pince 1-ső májusra.

Bővebbet Alkotmány-utca 15.

1-3

Ujvidék város és környéke mélyen tisztelt közönségének van szerencsém ezennel becses tudomására hozni, hogy Ujvidéken az Andrássy-utca 7. sz. alatt a

„FEHÉR HAJÓ” szállodához

cimzett vendéglőt és szállodát megvettem, melyet a mai korszaknak megfelelően minden kényelemmel berendeztem és saját kezelésem alatt tovább vezetem és benne eredeti

PILSNER URQUELL SÖRT,

nemkülönben mindenféle asztali és jó hegyi borokat, valamint mindennemű elsőrendű italt kimérni fogok.

Abonenseket úgy a házbán, valamint azonkívül is kedvező árak mellett elfogadok.

Továbbá különös figyelembe ajánlom szállodámban ujjann és kényelmesen berendezett 15 tiszta vendégszobákat is, mérsékelt árak mellett gyors és pontos kiszolgálást biztosítva. Számos látogatásért esd

teljes tisztelettel

Zurkovics György,

szállodatulajdonos.

2-2

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
olegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20.- K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalodent, selvean-kamarni stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a marányevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriási választék. Mintakü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Előnyös vétel.

Használt, de még mindig jó karban levő ajtók és ablakok olcsón eladatnak.

Bővebbet nyujt Hahn Sándor, a Royal tulajdonosa, futaki-utca, 26. 4-4.

Akácfa — szőlőkaró,

mely tartósságánál fogva a legolcsóbb, kapható

Wolf és Trostler cégnél,

Ujvidéken.

Fatelep: Örmény-utca

Iroda. Duna-utca 6.

3-4.

Értesítés

40 mtr. bolti állvány, 5 drb bolti asztal, üveg-szekrények, légszeszcillárok és különféle más bolti berendezés, mely rövid-, vas- és rőfős árunak alkalmas — az üzlethelyiség kiürítése folytán, egészben vagy részben és olcsón eladandók.

BÖHM ÉS SCHREIBER

ezelőtt Popovits M. testvérek

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 13.

3-4

Füzület Ferenc József-tér 3. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

Fűszer, csemege, sajt, saját termésű bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, conservék, bonbonok, gyümölcs, vadak, hideg felvágott, francia hizott poulard csirke, ásványviz a legnagyobb választék és legfinomabb minőségben a lehető legolcsóbb árakon.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek.

Mauthner-féle

főzelék vetemény és virág magvak megérkeztek, csirakéességükért jótállunk.

Kékkő- raffia hánes, ojtó-gummi és egyéb gazdasági cikk csakis legjobb minőségben, de legolcsóbb árban.

Vidéki rendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Kérjük üzletünk megtekintését, akár vétel nélkül is.

Fiókküzlet: II. Rákóczi Ferenc-utca.

A legnagyobb

ujvidéki könyvnyomda, amely minden munkát az összes szláv nyelveken kívül, magyar, német, latin, görög stb. nyelven

pontosan és a legmérsékeltebb árak mellett

végez, valamint a világ legnagyobb szerb könyvkereskedése, amely készle-tének értéke

500.000 K.

s amely minden nyelvű könyveket, zeneműveket, papírart, blankettákat stb.

gyorsan és jutányosan szerez meg — eddig

Popovits M. Testvérek

tulajdona — most ugyanazon házbán a piacon folytatja munkáját:

NATOSEVICS

tanítók részvénytársasága Ujvidéken cég alatt.

3-5